

THỰC TRẠNG HỌC TIẾNG ANH TRỰC TUYẾN TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÀI CHÍNH - QUẢN TRỊ KINH DOANH

Nguyễn Thị Thảo, Hồ Thị Tam

Trường đại học Tài chính – Quản trị kinh doanh

Ngày nhận bài: 24/05/2021

Ngày nhận bài sửa: 29/07/2021

Ngày duyệt đăng: 06/08/2021

Tóm tắt: Mục đích của bài viết là tìm hiểu thực trạng học tiếng Anh trực tuyến của sinh viên trường Đại học Tài chính – Quản trị kinh doanh. Kết quả thu được thông qua phương pháp khảo sát từ 200 sinh viên đang tham gia chương trình học trực tuyến theo kế hoạch và chỉ đạo của Nhà trường. Trên cơ sở đó, bài viết đã chỉ ra được một số kết quả đạt được của chương trình đào tạo trực tuyến và một số hạn chế song song còn tồn tại. Từ đó, nhóm tác giả cũng đề xuất một số giải pháp nhằm cải chất lượng học tiếng Anh trực tuyến cho sinh viên của Trường.

Từ khóa: học tiếng Anh trực tuyến, công nghệ, phương pháp giảng dạy, ĐH TCQTKD

A STUDY ON LEARNING ENGLISH ONLINE AT UNIVERSITY OF FINANCE AND BUSINESS ADMINISTRATION

Abstract: The article has a purpose of finding the current issues in UFBA students' performance on learning English Online. The result is acquired based on the survey method with 200 students who are participating in the Online program under the operation and coordination of the University. Given the outcome, the article indicates a few achievements and some existing limitations from this Online teaching and learning English curriculum. Since then, the writer suggested some solutions to enhance the quality of learning English Online for the UFBA learners.

Key words: learning English Online, technology, teaching method, UFBA.

1. Đặt vấn đề

Sự bùng nổ của công nghệ thông tin khiến số liệu báo cáo lượng người sử dụng internet trên toàn cầu tăng nhanh chóng hàng năm. Vậy nên, đào tạo trực tuyến (Online Learning) không phải là khái niệm xa lạ với công dân toàn cầu những năm gần đây. Tuy nhiên, công tác giảng dạy và học tập trực tuyến chưa hề là dễ dàng với các trường học cũng như các tổ chức giáo dục tại Việt Nam, một đất nước đang phát triển và đang đuổi theo công nghệ tiên tiến trên thế giới. Với tình hình dịch bệnh, thiên tai toàn cầu đang diễn ra phức tạp và cũng có thể lặp lại bất cứ khi nào thì phương pháp giáo dục trực tuyến (giáo dục Online) với sự hỗ trợ của công nghệ trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết. Là một giảng

viên khoa Ngoại ngữ, bản thân đã và đang tham gia công việc giảng dạy Online lần thứ ba tại trường ĐH tài chính – Quản trị kinh doanh nhận thấy việc học tiếng Anh trực tuyến là giải pháp phù hợp và cấp thiết cho người học. Đặc biệt, mô hình học tiếng Anh Online hiệu quả và phù hợp hơn cả so với những chuyên ngành khác bởi lẽ quá trình phát triển kỹ năng ngôn ngữ được xây dựng trên nền tảng cần sự hỗ trợ của công nghệ và thiết bị điện tử rất nhiều, (Shazi, 2015). Tuy nhiên, mô hình học trực tuyến còn tồn tại nhiều khó khăn và vướng mắc cho cả người học, người dạy. Vì vậy, bài viết chỉ ra thực trạng học tiếng Anh Online tại trường Đại học Tài chính – Quản trị kinh doanh, từ đó đề xuất giải pháp khắc phục, giúp cho kết quả học

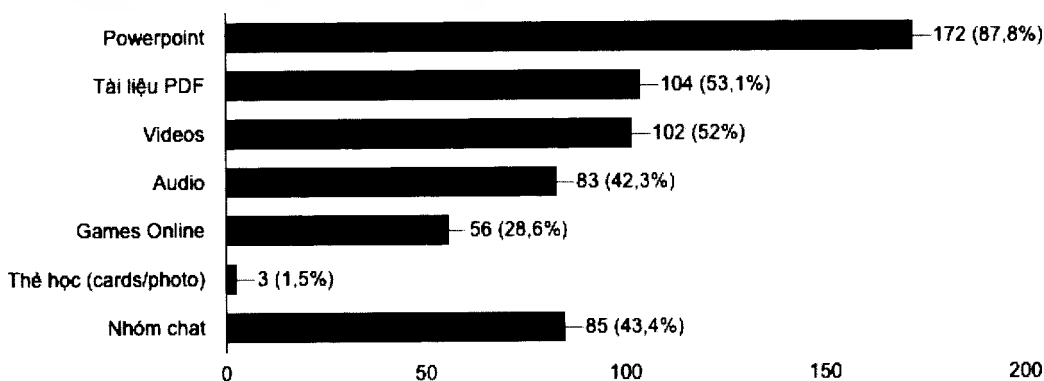
tập môn tiếng Anh của sinh viên tại Trường đạt kết quả tốt nhất.

2. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu cụ thể được sử dụng trong nghiên cứu này là phương pháp khảo sát. Đối tượng khảo sát là sinh viên năm nhất, năm hai và năm ba của trường Đại học Tài chính – Quản trị kinh doanh. Đây là những đối tượng đang được giảng dạy và học tập các học phần tiếng Anh Online, cũng là đối tượng đang gặp phải những khó khăn, vướng mắc trong việc

chuyển giao mô hình học truyền thống trực tiếp sang mô hình học Online. Bảng câu hỏi khảo sát được phát trực tiếp tới đối tượng được khảo sát qua hình thức làm khảo sát Online tại ứng dụng Google biểu mẫu. Tổng số phiếu được phát ra là 200 phiếu. Tổng số phiếu được thu về để xử lý thông tin là 196 phiếu. Nghiên cứu sử dụng excel 2020 và ứng dụng google biểu mẫu để xử lý dữ liệu và phân tích.

3. Kết quả khảo sát

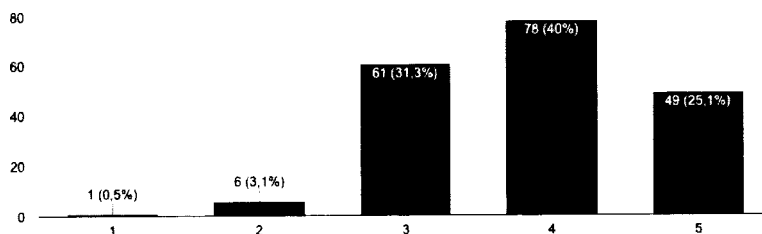

Hình 01: Biểu đồ phương tiện Sinh viên được học trong mô hình Online

Nguồn: Kết quả điều tra của nhóm tác giả

Kết quả khảo sát từ nhóm sinh viên đang học tiếng Anh Online tại trường Đại học Tài chính – Quản trị kinh doanh cho thấy được phương tiện dạy học tiếng Anh được giảng viên của trường sử dụng rất đa dạng chứ không dừng ở một số phương tiện nghèo nàn như phương pháp truyền thống. Ngoài powerpoint, phương tiện phổ biến nhất chiếm khoảng 86%, nhiều phương tiện khác cũng dễ dàng được giảng viên

tiếp cận và ứng dụng trong giảng dạy Online như videos và tài liệu PDF chiếm trên dưới 50%; audio và nhóm chat Online đạt tỉ lệ hơn 40%. Đặc biệt, games Online ứng dụng trong bài học tiếng Anh đã bắt đầu được áp dụng mặc dù còn ở khiêm tốn gần 20%, các số liệu này cho thấy phương pháp học tiếng Anh Online đang được cải thiện đa dạng để hấp dẫn người học hơn nhờ công nghệ và internet.

Hình 02: Biểu đồ chất lượng tài liệu dạy Online

Nguồn: Kết quả điều tra của nhóm tác giả

Trên phạm vi toàn cầu, thông tin và kiến thức về mọi lĩnh vực đều có những thay đổi và cập nhật, đặc biệt là hàng ngàn tài liệu giảng dạy tiếng Anh như ngôn ngữ thứ 2 luôn được xuất bản mới hoặc chỉnh sửa cập nhật hàng năm. Bằng việc sử dụng tài liệu trên nền internet và dạy tiếng Anh Online, thầy/cô dễ dàng đưa vào những nội dung cập nhật nhất mà không vướng phải một số khó khăn như về quy trình hoặc kinh phí in ấn với mô hình học trực

tiếp tại trường học. Ngoài ra, phương tiện nghe nhìn (audio, video, podcast, powerpoint) qua phương tiện học cá nhân sẽ đảm bảo độ rõ nét và âm thanh chất lượng hơn khi học tại một địa điểm nhóm lớp đông người. Đánh giá từ những sinh viên tham gia khảo sát cũng mang lại một nhận xét tương tự khi xấp xỉ 70% trong số họ đánh giá tốt tài liệu ứng dụng trong quá trình học Online, chỉ gần 30% đánh giá ở mức trung lập.

Bảng 01:Đánh giá về công nghệ thông tin và phương tiện kết nối internet

Nội dung	Rất tệ	Không tốt	Trung lập	Tốt	Rất tốt
1. Kiến thức và kỹ năng sử dụng phần mềm.	0%	0%	25,5%	37,2%	37,3%
2. Điều kiện thiết bị (máy tính hoặc thiết bị tương đương).	0%	2%	29,6%	39,4%	29%
3. Mạng kết nối ổn định.	0,5%	5%	33,5%	30%	31%

Nguồn: Kết quả điều tra của nhóm tác giả

Một thách thức khác trong giảng dạy và học tiếng Anh Online là khả năng sử dụng công nghệ - thông tin, điều kiện trong trang thiết bị công nghệ và vấn đề kết nối internet. Với ứng dụng Zoom được trường Đại học Tài chính – Quản trị kinh doanh áp dụng, hầu hết sinh viên đều được hướng dẫn và đào tạo sử dụng thành thạo để hỗ trợ việc học tiếng Anh Online và các môn học khác. 100% người học đều đánh giá khả năng sử dụng khá và tốt trở lên, không một sinh viên nào báo mức dưới trung bình. Điều

kiện về trang bị máy tính hoặc thiết bị hỗ trợ học trực tuyến của người học cũng ổn định và tốt, chỉ một phần nhỏ khoảng dưới 5% gặp khó khăn trong thiết bị hỗ trợ. Mặc dù sự thâm nhập của internet có bước thay đổi mạnh và phát triển như mạnh mẽ trong nhiều năm qua nhưng đường truyền internet tại những khu vực và thị trấn nhỏ vẫn còn chưa ổn định, 80/196 (hơn 40%) sinh viên báo tình ổn định đường truyền kết nối ở mức trung bình.

Bảng 04: Chất lượng học tiếng Anh Online

Nội dung	Rất tệ	Không tốt	Trung lập	Tốt	Rất tốt
1. Ý thức chuyên cần tham gia lớp học.	0%	1,5%	25,5%	45%	31%
2. Mức độ tập trung vào bài giảng.	0%	2,5%	38%	44,5%	15%
3. Mức độ hiểu bài của sinh viên.	0%	5%	50%	35%	10%
4. Hiệu quả của việc kiểm tra, đánh giá người học.	0%	5%	46,5%	36,5%	12%

Nguồn: Kết quả điều tra của nhóm tác giả

Tính tiện lợi và dễ dàng truy cập vào lớp học Online mọi nơi, mọi lúc là một trong những ưu điểm dễ thấy tại mô hình học này. Mô hình lớp trực tuyến khắc phục được những khó khăn về địa lý, khoảng cách hoặc lý do không đi lại được của người học. Kết quả khảo sát đã chứng minh cho thấy hơn 75% sinh viên tham gia khảo sát đều có ý thức chuyên cần tốt và rất tốt, hơn 20% ý thức mức trung bình.

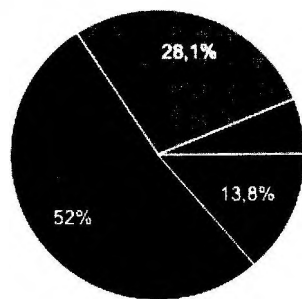
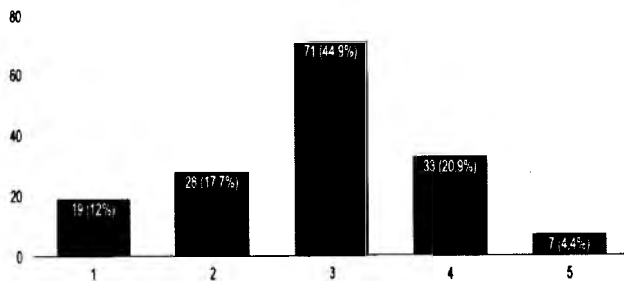
Số lượng sinh viên đánh giá mức độ tập trung vào bài học Online mức “tốt” và “rất tốt”

cũng chiếm quá bán, tuy nhiên số lượng đánh giá mức trung bình và yếu khoảng 40% cũng là một con số đáng kể để người dạy phải suy nghĩ. Bên cạnh đó, khi được khảo sát về mức độ hiểu bài học Online thì kết quả không được tích cực khi 55% số lượng học viên chỉ hiểu ở mức trung bình và yếu. Thêm vào đó, hiệu quả của việc kiểm tra, đánh giá năng lực sinh viên hiệu quả và tốt ở chỉ đạt ở mức 50%-50%.

Hình 03:

Động lực – hứng thú của SV với học Online

Kết quả năng lực tiếng Anh của SV

- < 5.5
- 5.5-6.9
- 7.0-8.0
- >8.0

Nguồn: Kết quả điều tra của nhóm tác giả

Trong môi trường học tập Online, không ai có thể nghe thấy âm thanh từ phía bạn chỉ bằng một nút “mute – im lặng” trên ứng dụng học Online. Sinh viên bị cô lập một mình với chiếc máy tính, không tương tác chung theo cặp, theo nhóm; không thể trao đổi hay thảo luận trực tiếp với nhóm bạn trong lớp; không được học kết hợp với ngôn ngữ cử chỉ từ phía người dạy Sự thiếu tương tác trực tiếp này khiến người học rơi vào tình trạng bị cô lập và có thể đây là nguyên nhân chính yếu làm giảm hứng thú –

động lực của người học. Số liệu thu thập được từ khảo sát cho thấy khoảng gần 75% phần này mức độ hứng thú với bài học Online ở mức ‘trung bình’ và thấp hơn. Tuy nhiên, dao động 25% số lượng sinh viên vẫn nhận được động lực – hứng thú trong học trực tiếp. Con số này tương ứng với số lượng sinh viên đạt kết quả học lực tiếng Anh loại khá kì gần đây nhất. Có thể thấy từ hai kết quả trên thấy sinh viên có năng lực tiếng Anh tốt thường nhận được động lực và hứng thú trong mô hình Online tốt hơn.

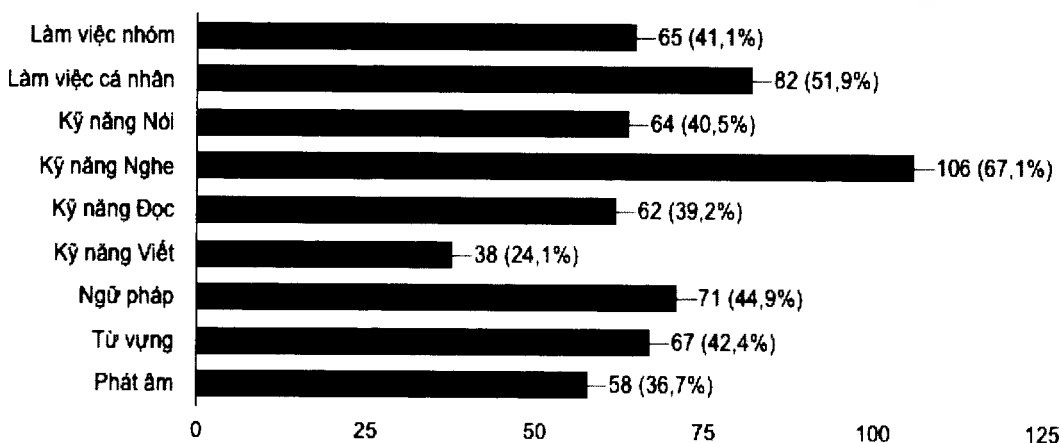
Hình 04: Thời gian tương tác giữa GV và người học

Nguồn: Kết quả điều tra của nhóm tác giả

ý kiến người học là trung tâm (*Student-centred approach*) với mô hình học Online này.

Phương pháp giảng dạy mới luôn khuyến khích mô hình sinh viên làm trung tâm lớp học (*Student-centred approach*). Điều đó có nghĩa là thầy, cô là người hiểu được sinh viên cần gì, thiếu gì, nên làm gì và người học được đặt vào trung tâm trong mọi hoạt động giảng dạy cũng như trong thực hành. Thầy, cô là người hướng dẫn, hỗ trợ người học hoàn thành nhiệm vụ một cách tốt nhất. Tuy nhiên, dữ liệu trên Biểu đồ 06 cho thấy trong mô hình Online giảng viên đang ở vai trò là trung tâm lớp học Online (*Teacher-centred learning*) khi hơn 55% cho thấy giảng viên chiếm trên 70% thời lượng tương tác trong khi học, số còn lại cho rằng mức tương tác của giảng viên và sinh viên trên lớp là như nhau. Không có thông số nào nghiêng về

Khi được điều tra về hoạt động và phương pháp học phù hợp sau thời gian học trực tuyến tại trường Đại học Tài chính – Quản trị kinh doanh, kỹ năng Nghe được người học bình chọn mang lại hiệu quả cao nhất, 67%. Đây có thể là do kỹ năng Nghe đòi hỏi mức tương tác thấp hơn cả nên học Online không ảnh hưởng nhiều về chất lượng luyện kỹ năng này. Tiếp theo là phương pháp hoạt động cá nhân đứng thứ 2 với hơn một nửa số người tham gia khảo sát bình chọn là một trong những hoạt động học phù hợp với mô hình Online. Các hoạt động còn lại đều đạt hiệu quả tương đương nhau trừ kỹ năng Viết được liệt kê vào hoạt động mang lại hiệu quả ít hiệu quả nhất khi chỉ chạm đến mức 24,1%.

Hình 05: Hoạt động mang lại hiệu quả trong mô hình tiếng Anh Online

Nguồn: Kết quả điều tra của nhóm tác giả

4. Đánh giá kết quả đạt được và hạn chế

4.1. Kết quả đạt được

Một là nguồn tài liệu và phương tiện học Online có chất lượng tốt và rất phù hợp với học tiếng Anh. Mô hình học tiếng Anh trực tiếp vẫn cần nhờ đến sự hỗ trợ của videos, podcast, audio và hình ảnh trong quá trình phát triển các kỹ năng của ngoại ngữ. Với phương pháp học Online, người học được sử dụng những phương tiện trên trực tiếp với máy tính hoặc thiết bị cá nhân nên sẽ đạt chất lượng âm thanh và hình ảnh tốt hơn so với học tại phòng học.

Hai là mô hình Online mang lại sự thuận tiện và linh động cao cho người học. Một trong những lợi ích đáng kể nhất của lớp học trực tuyến là người học không phải mất thời gian di chuyển và lớp học Online có thể sẵn sàng mọi lúc, mọi nơi 24/7. Sinh viên sẽ ít cơ hội bị lỡ mất buổi học vì một lý do nào đó, miễn là có một đường truyền mạng ổn định bên cạnh. Ngoài ra, người học có thể sẵn sàng học trong tư thế thoải mái nhất của bản thân khi không phải lo lắng về trang phục hoặc ngoại hình khi tham gia lớp học. Điều này lý giải cho kết quả hơn 75% sinh viên tại trường ĐH TCQTKD đều có ý thức chuyên cần tốt và rất tốt.

Ba là tính đa dạng và linh hoạt trong việc kết hợp nhiều phương thức học tiếng Anh với mô hình Online. Mỗi người học đều có một lộ trình học riêng, một phương pháp học khác nhau. Ví dụ, có đối tượng phù hợp học tiếng Anh nhờ hình ảnh; đối tượng khác lại có hứng thú với videos, podcast - hội thoại trong cuộc sống hằng ngày; một số thích phong cách học độc lập cá nhân. Mô hình Online dễ đáp ứng được nhu cầu học của nhiều đối tượng khác nhau.

4.2. Hạn chế

Thứ nhất, cơ sở vật chất không đồng bộ. Tùy vào điều kiện và nhu cầu của từng sinh viên, việc đầu tư thiết bị học Online như điện thoại, máy tính bảng, laptop hay máy tính để bàn, cũng như dịch vụ internet là vô cùng khác biệt. Bởi vậy, sẽ có một số sinh viên không thể theo kịp bài giảng vì lỗi kỹ thuật, quá trình học Online bị ngắt quãng, đứt đoạn có thể một vài lần và có thể nhiều lần trong khi học. Vấn đề

này không những làm giảm chất lượng bài giảng mà còn khiến người học mất tập trung.

Thứ hai, khả năng tập trung của sinh viên không tốt. Một trong những khó khăn lớn nhất của một học viên Online là việc phải tập trung vào màn hình trong một thời gian dài. Cơ hội học Online cũng là lúc người học dễ bị phân tâm khi có thể vừa học Online vừa truy cập vào các mạng xã hội hoặc website khác. Vì vậy, với kết quả gần một nửa sinh viên tham gia khảo sát nhận thấy khó kiểm soát việc tập trung với bài học Online.

Ngoài ra, giáo viên lớp học Online khó kiểm soát người học và đánh giá năng lực thực chất của họ. Giáo viên không thể bắt sinh viên làm việc nếu họ không muốn hoặc kiểm soát việc họ làm gì khi đang học như mô hình học trực tiếp. Mô hình Online tạo cho người học một sự thoải mái và mức tự do đến mức mà thầy cô khó có thể kiểm soát.

Cuối cùng, mô hình Online đẩy mạnh vào phương pháp học cá nhân nên hạn chế cơ hội tương tác theo nhóm đồng tập thể. Vì vậy, người học tiếng Anh dễ phát triển các kỹ năng mang tính thu nạp (*input skills*) như kỹ năng Nghe – Đọc và hạn chế kỹ năng mang tính sản sinh (*output skills*) như kỹ năng Nói – Viết. Điều này có thể khiến kỹ năng giao tiếp tiếng Anh khó đạt hiệu quả cao trong mô hình học Online.

5. Một số giải pháp

Thứ nhất, giáo viên nên kết hợp đa dạng ứng dụng công nghệ trong dạy học.

Công nghệ thông tin phát triển với đa dạng hình thức để phù hợp với nhiều đối tượng người tiếp cận. Thay vì sử dụng duy nhất một hình thức thì thầy cô nên cùng lúc kết hợp nhiều phần mềm và phương tiện khác nhau khi giảng bài hoặc giao nhiệm vụ. Ví dụ, ngoài ứng dụng Zoom meeting, thầy cô có thể kết hợp dùng website giao nhiệm vụ, gửi bài qua email, kiểm tra ôn luyện kiến thức với ứng dụng hỗ trợ học Online (như quizizz, quizlet, shub classroom, ...), lưu trữ và gửi slide bài giảng và tài liệu tham khảo để đảm bảo những bạn lỗi kỹ thuật, không tham gia buổi học trực tiếp có thể tự ôn luyện lại.

Thứ hai, đổi mới phương pháp giảng dạy.

Tại lớp học Online, người dạy dễ rơi vào trạng thái một chiều và chiếm nhiều thời gian hoạt động, tương tác trong buổi học. Để kích thích sinh viên tập trung và tích cực hơn trong lớp học Online, các hoạt động như trao đổi, thảo luận cần được tăng cường để đảm bảo người học được yêu cầu tương tác hỏi đáp và đưa ý kiến nhiều hơn (Matej, 2020). Ngoài ra, giáo viên có thể điều chỉnh cách thức ôn bài, giao bài đề gia tăng hứng thú của người học. Thay vì biểu mẫu bài tập nhàm chán với tài liệu PDF hoặc word, giáo viên có thể thiết kế dạng Games với powerpoint hoặc Games Online trên quizzz, quizlet. Chỉ với biện pháp giúp người học có hứng thú với hoạt động bài học thì mức độ tập trung sẽ tự cải thiện hiệu quả nhất.

Thứ ba, thiết lập tính tự giác, chủ động của sinh viên

Kiểm soát người học với một khoảng cách địa lý vô định là điều vô cùng khó khăn. Việc kiểm soát bằng một số hình thức điểm danh hoặc yêu cầu người học trả lời bất chợt khi được giáo viên gọi tên... cũng là một trong những biện pháp trước mắt để kiểm soát người học. Tuy nhiên, việc thầy cô cần chỉ cho người học thấy được mục tiêu khoá học, thiết lập quy tắc tham gia bài học đúng giờ, tự ghi chép và thiết lập thói quen tập trung ... từ lúc đầu là rất cần thiết để giúp người học có ý thức tự giác cao trong học tập. Ngoài ra, giáo viên có thể tự thiết lập chế độ theo dõi tiến trình học của sinh viên thông qua kết quả nhiệm vụ được giao, bài kiểm tra đánh giá trên hệ thống trực tuyến, ...

Thứ tư, tăng cường hoạt động trải nghiệm thực tế

Ngồi nhiều giờ trước màn hình khó tránh khỏi tình trạng người học thấy nhàm chán và cảm thấy bị cô lập do thiếu tính tương tác. Một vài hoạt động mang tính ngoại khoá hoặc trải nghiệm thực tế sẽ yêu cầu người học năng động hơn và buộc phải tương tác nhiều hơn. Đặc biệt trong việc dạy kỹ năng Nói (Speaking skill), thay vì đợi chờ rất lâu để đến lượt tương tác 1-1 trên thiết bị Online, người học có thể được giao nhiệm vụ thực hành theo nhóm hoặc với tình huống thật với môi trường xung quanh, kết quả sẽ được giáo viên đánh giá từ sản phẩm như ghi âm (audio) hoặc ghi hình (video) lại gửi cho giáo viên.

Kết luận: Đào tạo trực tuyến là một xu thế phát triển không chỉ ở Việt Nam mà trên toàn thế giới, hướng tới xã hội hóa học tập. Hình thức này giúp giải quyết nhiều vấn đề khó khăn khi người học có thể học mọi lúc mọi nơi, đặc biệt trong giai đoạn dịch bệnh hoặc thiên tai trên phạm vi quốc gia hoặc toàn cầu. Đây cũng là lợi thế mà các phương pháp giáo dục truyền thống không có được. Tuy nhiên, để phát triển và nâng cao chất lượng đào tạo trực tuyến, nhà trường luôn cần có chính sách và kế hoạch trong việc phát triển hình thức đào tạo. Ngoài ra, giảng viên luôn cần chủ động tìm hiểu và làm mới phương pháp giảng dạy, tài liệu giảng dạy, kế hoạch giảng dạy, ... trong mô hình học hiện đại với hình thức đào tạo từ xa này.

Tài liệu tham khảo

- Amman, Jordan (2008). *Managing Online Courses: Problems and Worked-Out Solutions*.
- Jiří Zounek, (2013). *Heads in the Cloud: Pros and Cons of Online Learning*.
- Matej Milosievski, (2020). *Learning Online: problems and Solutions*.
- Phương pháp dạy học trực tuyến. <https://mona.media/giao-duc/phuong-phap-day-hoc-truc-tuyen/>
- Shazi Shah Jabeen, (2015). Effectiveness of Online Language Learning. University of California, Berkley, San Francisco, USA.
- Valentina. A, (2014). *The role of e-learning, the advantages and disadvantages of its adoption in Higher Education*.